Gewasoptimalisatie, daar staan wij voor

Rudi Vandewiele - Tine Maes - David Fonteyne – Luc De Reycke

Jaaroverzicht 2022 in Vlaanderen en andere regio's
Rassenkeuze 2023

Lengtegroei start moeilijk

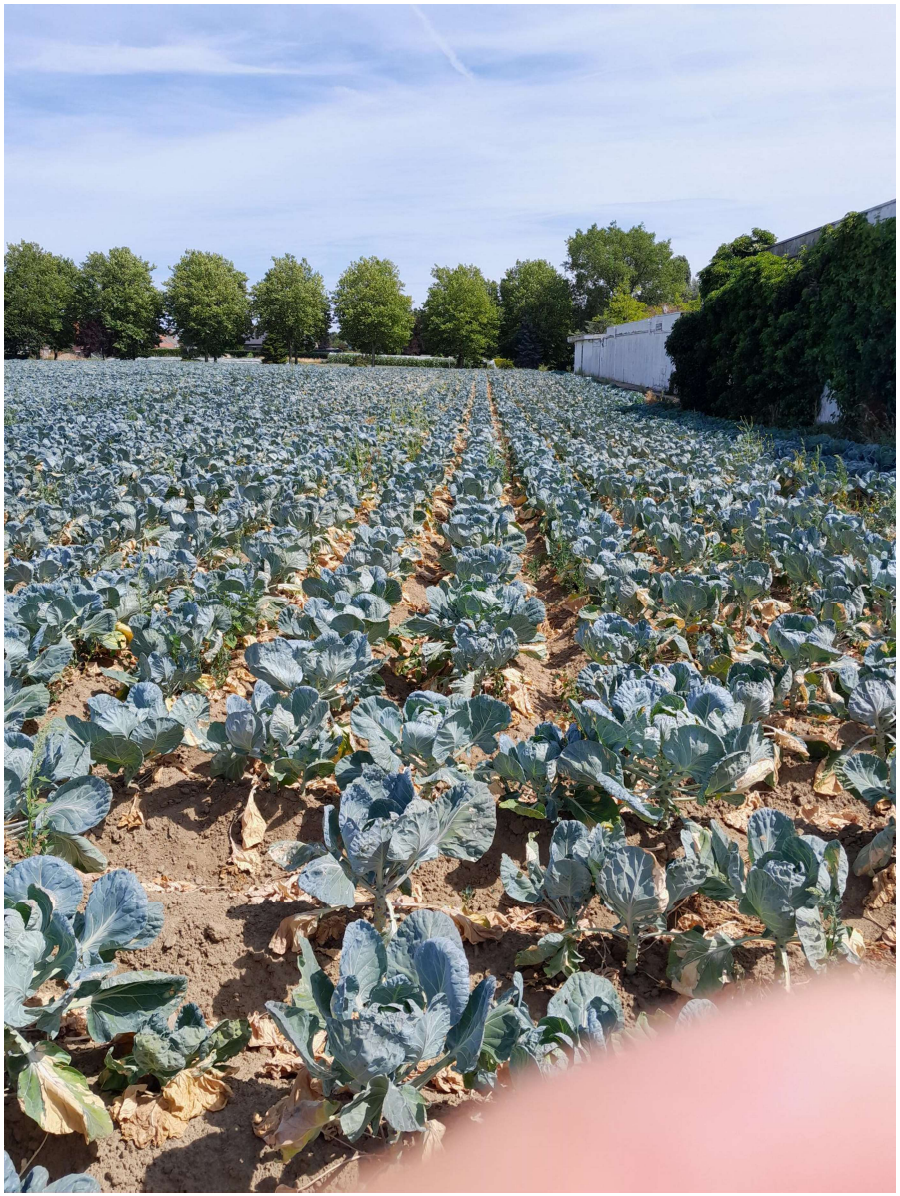

Juli

- Veel molybdeengebrek te zien
- (droogte) Stress
- Profitus, nimbus, maar ook in sofia en andere rassen aanwezig
- Rond 20 juli beperkte regio regen gehad (proven-poperinge-stavele)

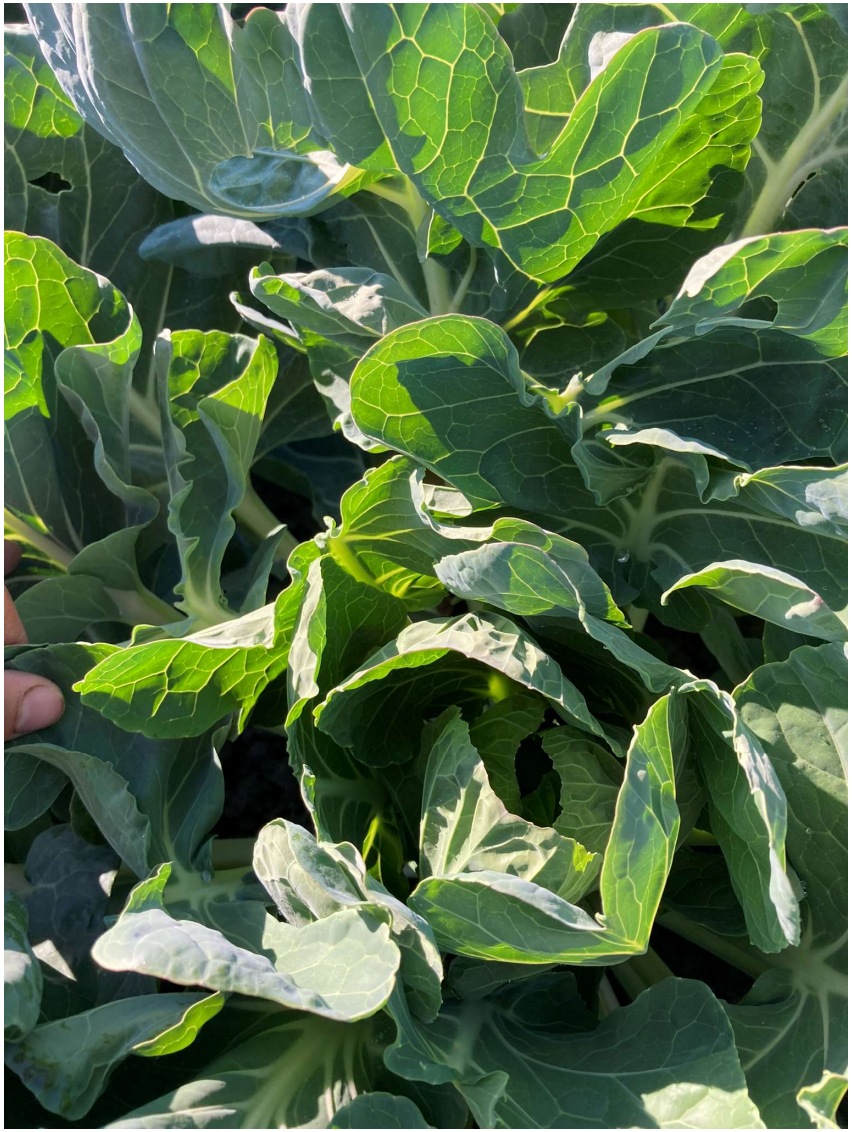

Koolgalmug???

Juli - augustus

- Droogte droogte droogte
- Structuur bederf van vorig jaar duidelijk zichtbaar (foto van platte wortels)

Extreme droogte augustus 2022

BEGIN AUGUSTUS

- In hoge druk regio’s van witte vlieg begin augustus al duidelijk ‘groot probleem’ aanwezig (filmpje wittevlieg?)

8 augustus 2022

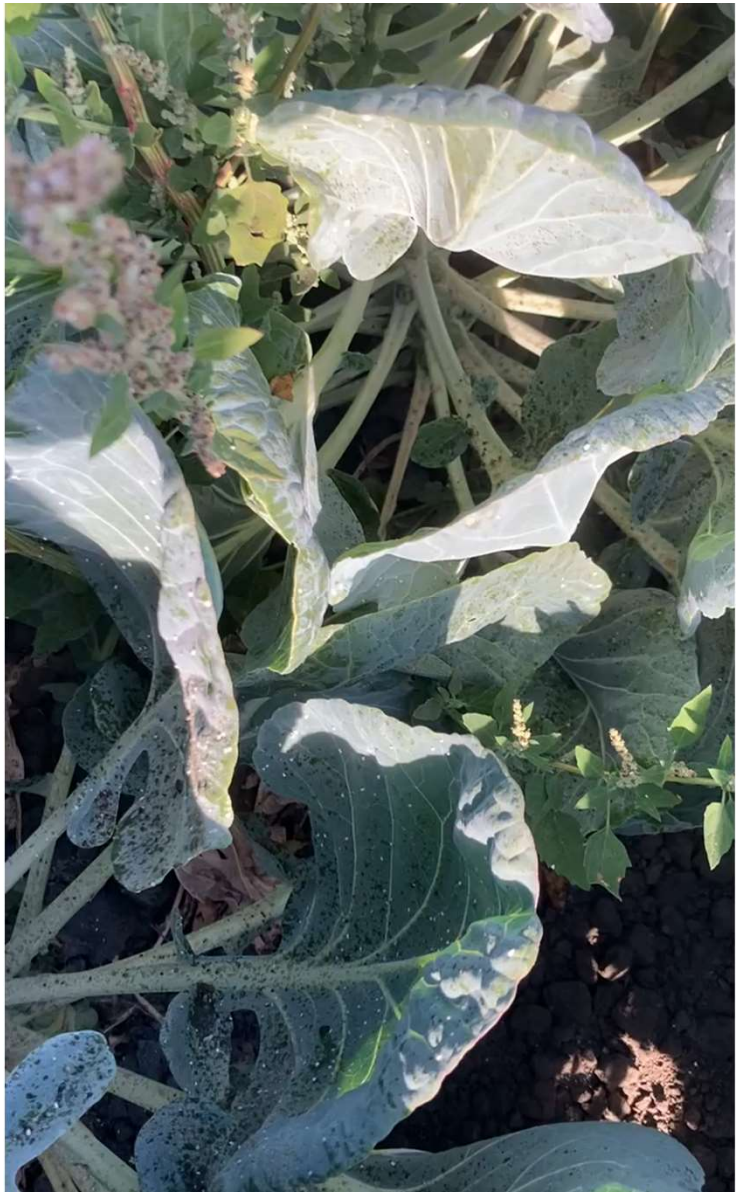

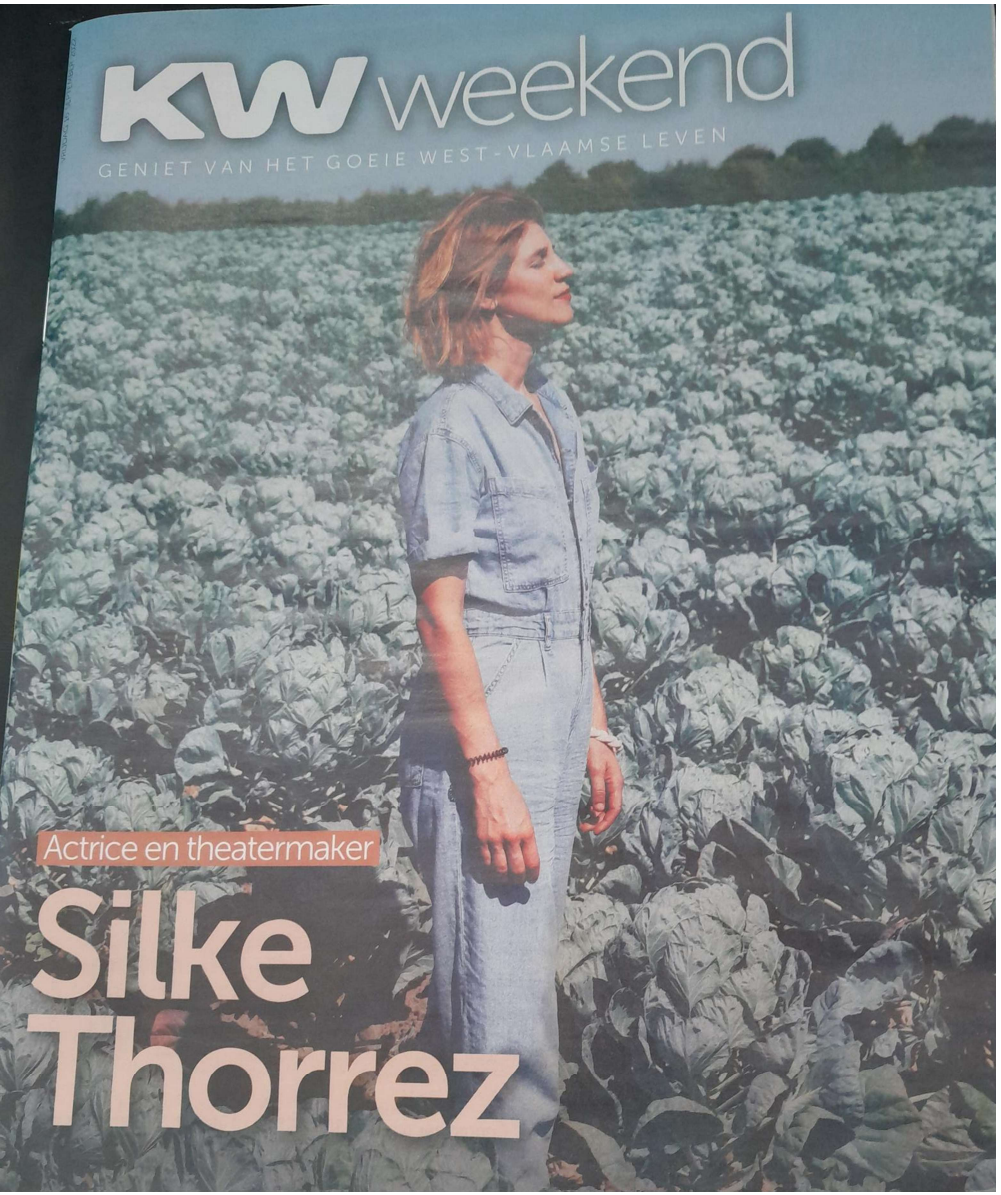

Hoe beleef je droogtestress bij spruitkool

September

- Witte vlieg neemt ziender ogen toe
- In vroege spruiten soms problemen met bladluizen onderin en in de kop van de plant

Groene perzikluis

- Afwisselen van middelen
- Uitvloeiers gebruiken
- Nog moeilijk te bestrijden bij dergelijke druk en grote spruiten (minder sapstroom)

Andere insecten?

- Heel lage druk van koolvlieg (weinig perytroïden gebruiken)
- Sparen van nuttigen + toch weinig effect bij hoge temperaturen
- Koolmot goed onder controle (sterke middelen worden gebruikt)

Eind september

- Toen al komend probleem met smetvorming onderin door slechte bladval
- Dichte schakeling + (te) late hergroei eind september

Koolkopvorming

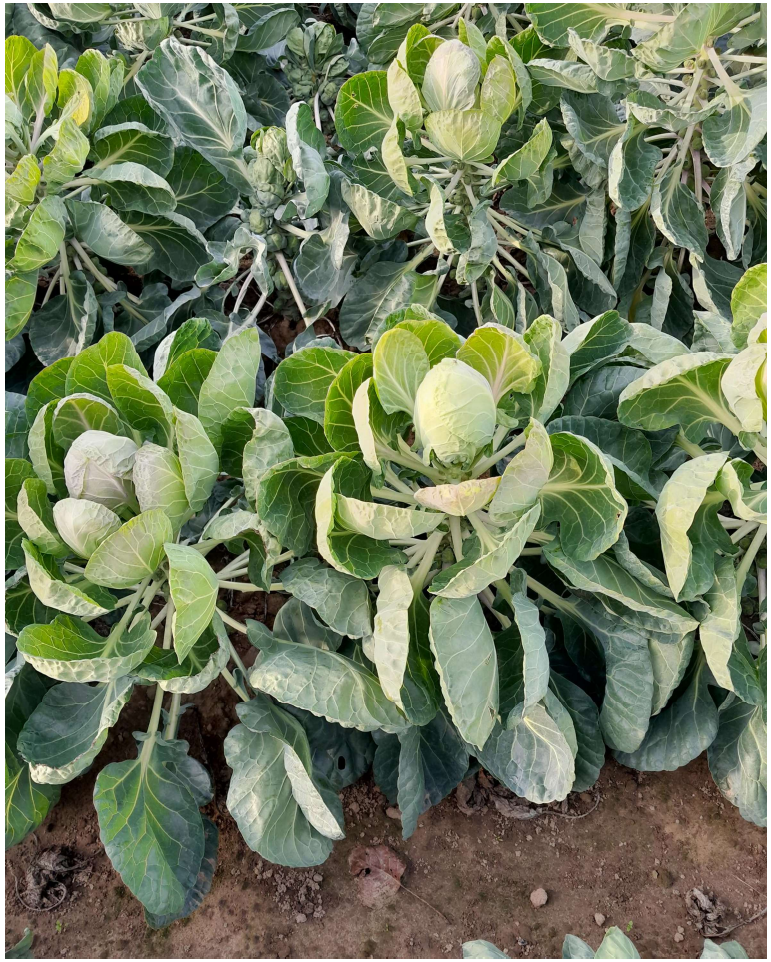

Te dichte schakeling in augustus - september

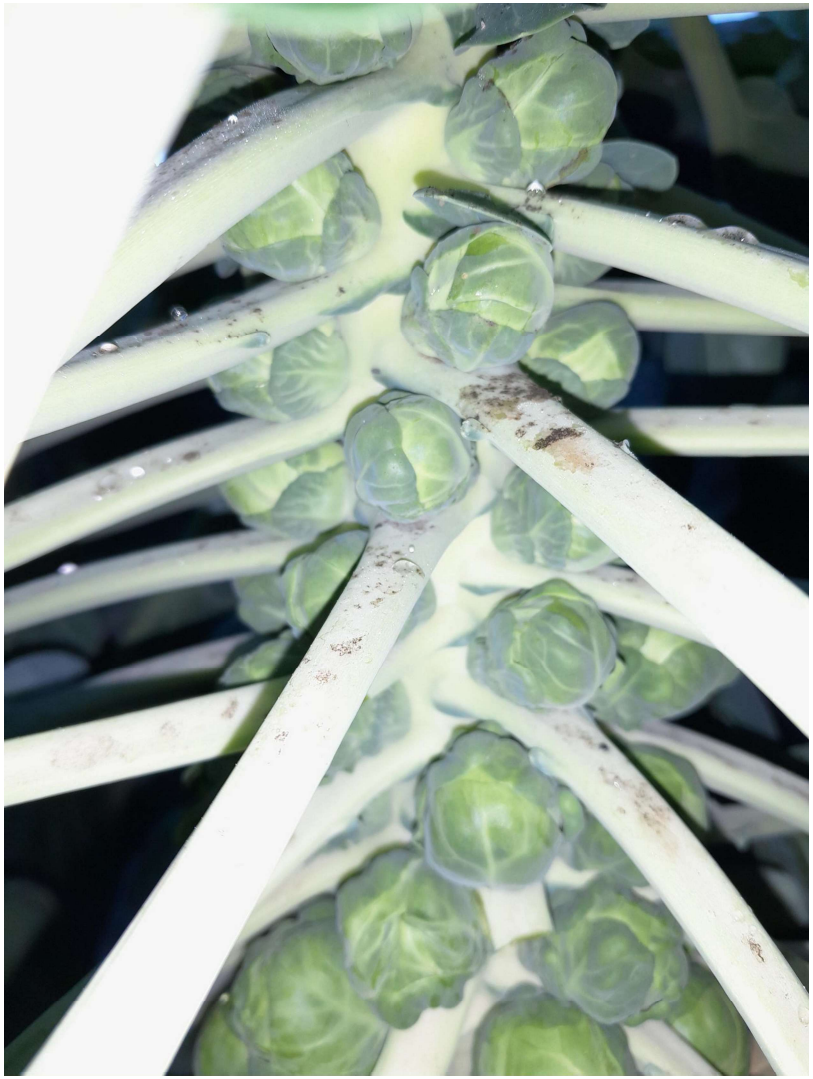

Toch een aantal velden met goede groei

Ondanks goede groei, toch zwartverkleuring op bladeren van witte vlieg

28 sep

28 sep

Oktober

- Probleem met smet nam toe
- Warm en vochtig omstandigheden, vooral tweede helft oktober
- Snelle veroudering van de spruiten
- Veel losse blaadjes (zie foto's) worden geel en zorgen voor smet/bruine plukvoet.
- Sortering is niet grof
- **Bladval moeilijk, te weinig plaats tussen de spruiten**
- Ruim geschakelde rassen: minder last van smet
- Nog weinig gestart met oogsten …

Hagelschade eind oktober Alveringem en omgeving

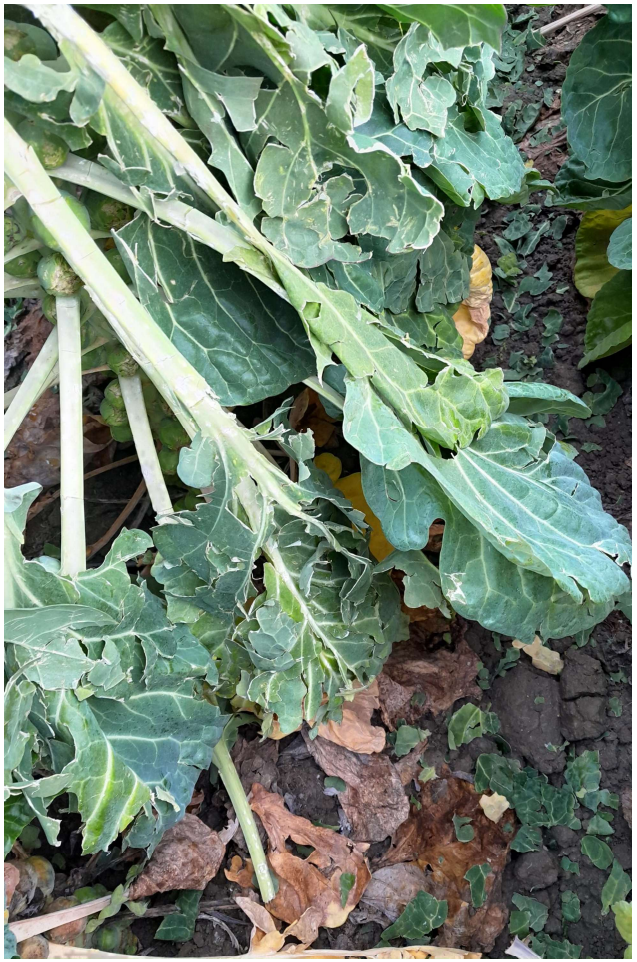

Met veel schade op de spruiten

November

- Begin november: Sofia wel afgerijpt, maar nog niet grof en gele blaadjes
- Andere rassen met minder aantal spruiten/pl waren dan grover vb Hey Melis, Nimbus
- 14 – 21 november start van oogst, voor veel percelen kwalitatief te laat
- Probleem met rotte spruiten wordt zichtbaar
- Bruine plukvoetjes (smet) en grotere plukvoet

  → kwaliteitprobleem bij afzet
- Druk vanuit de verse markt bij de industrie

Info koolmail 6 november 2022

- **Het is niet omdat het gewas terug groen geworden is na de droogte, dat alle gevolgen van de uiterst droge zomer verdwenen zijn**.
- Bij de opmaak van de oogstplanning moet nu al geselecteerd worden wat na nieuwjaar kan geoogst worden. Momenteel schatten we dat dit maar ongeveer 10% van het areaal, waarvan de oogst bestemd is voor industrie. Dit maakt dat het voor veel telers de komende weken vrij druk zal worden, mede doordat er nog veel bloemkool moet geoogst worden. Feitelijk mogen er nu voor 40 à 50% van de telers geen oogstdagen meer verloren gaan tussen nu en 20 december. **Het is hoog tijd dat er mogelijkheden komen voor afzet bij industrie.**

Toename van smet in november

Te grote plukvoet

Toch ook mooie biologisch geteelde spruiten gezien in W Vl

Probleem % kleine planten in Sofia

Uniform veld met slechte bladval

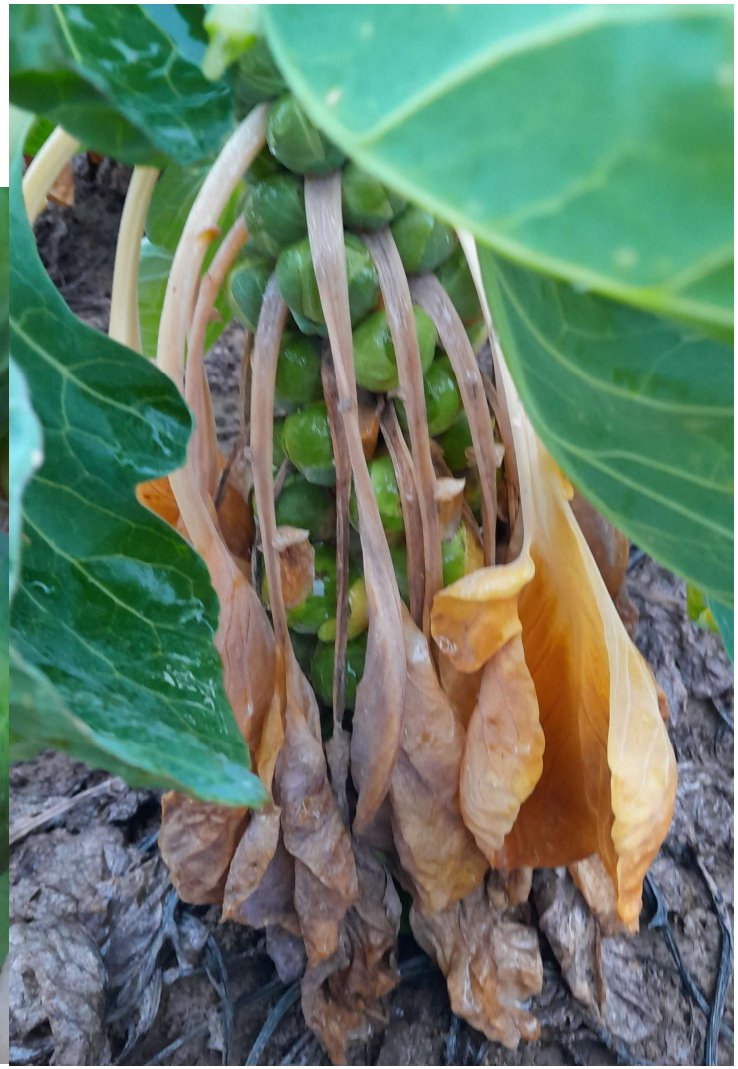

Gebarsten spruiten vnl bij Profitus

December

- Nat: zowel voor- of na de vorst
- Vorst: tijdens deze koude periode: stabilisatie van de achteruitgang
- Na de vorst: kwaliteit gaat verder snel achteruit…
- Soms vorstschade te zien: vooral bij spruiten zonder planthart en bij onderste spruiten van sommige rassen
- Bloemkool- en selderoogst kwam er nog tussen
- Achteruitgang van kwaliteit niet op te lossen door sproeien
- Ondanks alles nog veel geoogst, maar veel uitleeswerk
- Soms worden spruiten gewassen voor het uitlezen
- Probleem percelen met witte vlieg blijven extra fijn

Wateroverlast december - januari

Oogsten onder natte omstandigheden

Vorstschade bij spruiten in dec 2022

Rotte spruiten door vorst

Er waren ook nog goede spruiten

Ook op kruisbloemige groenbemesters witte vlieg te vinden in oktober

Januari 2023

- Enkel nog goede kwaliteit bij goed doorgegroeide percelen en winterrassen, vb Albarus
- Aanvoer verminderd vanaf 20 januari
- Terug wat druk vanuit de verse markt
- Aanvoer strandt op 85 – 100% van het contract volume
- Iedere teler verlangde naar het einde van het seizoen

Besluit van spruitkool seizoen 2022

- De groei tijdens de zomer is bepalend voor het eindresultaat
- Humus/koolstof en grondstructuur zijn heel belangrijk
- Tekort aan humus kan je zomaar niet oplossen door Sofia te telen
- Weersextremen brengen teeltrisico's met zich mee
- Het % afval was door "anders" te sproeien niet op te lossen
- Witte vlieg is een grote zorg geworden
- Positief: areaaldaling van 23% voor industrie
- Door gedreven mechanisatie is/wordt noodzakelijk:
  - Side-shift, brede rupsen, ventilatie van oogstkar/container, laser

Rassenkeuze spruitkool industrie in 2023

- Industrie: vraagt geen vroege spruiten
- Beperkte beschikbaarheid van Aurelius/Hey Melis
- Duidelijke nood aan bijkomende nieuwe groeikrachtige rassen
- Vroege bladval en voldoende ruime schakeling
- Aandeel Sofia (60%) is feitelijk nu al te hoog
- Grote vraag is wat na de Sofia oogsten?
- Welk ras op welke soort grond blijft heel belangrijk

→ belang van een goede planning

Sofia 2023

- Advies vanuit Bejo om te zaaien vanaf 1 maart, om dubbele planten te voorkomen
- Bij hoog aandeel Sofia: 1 – 10 & 20 mei planten
- Voldoende dicht planten
- Nood bijkomende stikstof in het najaar is een aandachtspunt

Nimbus

- Is een goed antwoord op ruimere schakeling, vroege bladval en meer groeikracht
- Langdurige goede veldhoudbaarheid, zonder bijkomende stikstof
- Oogst in of korts na de Sofia
- Kan het te kort van Hey Melis opvangen
- Biedt ook mogelijkheden voor verse markt
- Gevoelig voor hoog % grove sortering, groeit ook uit tot + 35 mm
- Niet dichter planten dan 35 à 36 cm in de rij
- Kan gevoelig zijn voor glazigheid, witte vlieg en molybdeen gebrek
- Uniformiteit kan beter

Cryptus

- Heeft een goede veldhoudbaarheid indien de bladval ok is
- In 2022: veel problemen met smet, door te dichte schakeling
- Toch van belang om ook late rassen te kiezen, welke een goede opbrengst kunnen geven eind dec/jan
- Vraagt doorgroeiende grond
- Is een antwoord voor percelen welke gevoelig zijn voor knolvoet
- Sterk tegen slijtage en legeren
- Is gevoelig voor glazigheid

Trimstar

- Blijkt veel sterker te zijn tegen barsten, slijtage en plukschade t o v Profitus
- Kan vroeger (vanaf 5 mei) geplant worden
- Is ook iets steviger
- Biedt ook mogelijkheden voor verse markt
- Heeft langwerpige spruitvorm, welke minder/niet gewenst is bij industrie
- De spruit is minder gesloten

Situatie Nederland 2022

- Stijging van het areaal met 10% (270 ha), richting 2950 ha
- Gemiddeld tot goede opbrengsten, afh van beregening (22 – 30 T/ha).
- Voornaamste problemen tijdens de teelt: witte vlieg en trips
- Tijdens de oogst: vorst in december, met erna vochtig en warm weer
- Vinden van goede arbeidskrachten is een probleem

- Opm Rudi: Nederland kiest meestal ruimer geschakelde rassen, welke grover uitgroeien

Nederland 2023

- Enkel bedrijven welke stoppen (kleine en middel groot = 40 ha)
- Lichte daling van het areaal verwacht, richting 5%
- Kostprijs raming van de Nederlandse teelt is vergelijkbaar of iets hoger dan in Vlaanderen.

Engeland 2022

- Areaal rond de 2400 ha
- Lage opbrengst en problemen met te veel grove sortering & open spruiten, piramidale zetting
- Opbrengsten gehoord van 10 à 20 t/ha.
- Normaal veel afname week voor Kerstmis, maar nu waren de spruiten te duur
- Schotland is blijkbaar beter gelukt, heeft meer irrigatie mogelijkheden en meer regen gehad. Opbrengsten van 22 – 25 t/ha.

Bedankt voor jullie aandacht